

تعداد بلیت‌های فروخته‌شده در ۱۴۰۳ به ۳۴ میلیون رسید

رشد ۲۰ درصدی مخاطب در سینمای ایران

محمدحسین سلطانی

میرنگار

«یعنی می‌فروشه؟» این مهم‌ترین پرسشی است که تهیه‌کنندگان سینمای ایران در چند سال اخیر از خود و کارگردانان آثارشان پرسیده‌اند. پرسشی که نتیجه‌اش شده حدود ۱۹۰۲ میلیارد تومان. اگر هنوز هم یک همت یا هزار میلیارد تومان برایتان قابل هضم نیست باید گفت، رقم فروش امسال حدود ۲۰ میلیون دلار است. ۲۰ میلیون دلار (با دلار ۹۳ هزار تومانی) تقریباً می‌شود به اندازه یک‌پنجم فروش بدترین فیلم امسال یعنی «مادام وب»؛ با این حال رقم فروش نزدیک به ۲ همت و حدود ۳۴ میلیون بلیت فروخته‌شده، یک موفقیت چشمگیر را برای سینمای ایران به ارمغان آورد، موفقیتی که آمار و ارقام جالبی را با خود به دوش می‌کشد.

وقتی اواخر سال گذشته بالاخره «فسیل» بی‌خیال پرده‌های نقره‌ای سینما شد، بسیاری گفتند این کار درست نیست و «فسیل» اگر هنوز می‌فروشد باید در جدول باقی‌بماند تا سینما از رونق نیفتد. حتی سید ابراهیم عامریان، تهیه‌کننده «فسیل»، هم به این تصمیم اعتراض کرد و گفت: «باید ببینیم چه تفکری در پشت پرده باعث شده که بخواهند پرده سینما را تارک کنند و ترمز رونق سینمای ایران را بکشند». چند ماه پس از این صحبت‌ها، نه ترمز عامریان کشیده شد و نه سینمای ایران. اگر در سال ۱۴۰۲ ابراهیم عامریان سیصد و خرده‌ای میلیارد تومان فروش کرد، در سال ۱۴۰۳ این رقم با دو فیلم «هفتاد سی» و «نگزاس» به حدود ۵۰۰ میلیارد رسید و سهم ابراهیم عامریان از کل فروش سینمای ایران در سال از ۲۶ درصد در سال ۱۴۰۲ به ۳۰ درصد در سال ۱۴۰۳ رسید. با آنکه «هفتاد سی» عامریان دوباره توانست چند رکورد فسیل را بشکند اما هنوز هم رکورد بیشترین سهم یک فیلم از کل حجم فروش، دست «فسیل» است.

عامریان پنجه در پنجه آمارها

اطلاعات فیلم‌های عامریان به اینجا خلاصه نمی‌شود. «هفتاد سی» و «نگزاس» در سال ۱۴۰۳، حدود ۱۰ میلیون بلیت فروختند و چراغ‌های ۱۴۵۷ سالن برایشان روشن و حدود ۱۷۰/۵۰۹ سانس در سال ۱۴۰۳ برای این دو فیلم اختصاص داده شدند. البته در مقایسه میان سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳، باید خبر روز ۸ آذر ماه امسال را هم در نظر گرفت. هشت آذر ماه امسال، خبری منتشر شد مبنی بر اینکه روزهای نیم‌پهای سینما حذف شده‌اند و دیگر سینمای ۴۰ هزار تومانی حذف شد. البته دوباره و برای اکران نوروز این امکان در خدمت گیشه قرار گرفت اما به هر ترتیب اثرش را روی گیشه سال ۱۴۰۳ گذاشت. اگر کمی دقیق‌تر به جدول گیشه نگاه کنید، متوجه تفاوت ۱۲۰ هزار نفره میان «مست عشق» و «صبحانه با زرافه‌ها» می‌شوید. با این حال میزان فروش «صبحانه با زرافه‌ها» حدود ۳۰۰ میلیون تومان از «مست عشق» بیشتر است. البته این تفاوت در تماشاگر و فروش تنها مربوط به نیم‌پها شدن سینما نیست. افزایش قیمت بلیت‌ها در دی ماه ۱۴۰۲ به ۸۰ هزار تومان و قرار گرفتن این عدد کنار حذف بلیت نیم‌پها، از اتفاقاتی

است که باعث شد هم در بلیت و هم در میزان مخاطب در فیلم‌های نیمه دوم سال تغییری مشهود احساس شود.

حذف نکردن نیم‌پها سینما را به ۲ همت می‌رساند؟

پس از تغییر قیمت بلیت و حذف روزهای نیم‌پها، عملاً در بازه زمستان، فروش هم کاهشی جدی کرد و «استراتژی مناسب‌سازی قیمت» جایش را به کاهش مخاطب داد و عملاً با شکست مواجه شد و آمارهای ۵۰ و ۶۰ میلیارد تومانی فروش در هفته، بدل به فروش ۳۰ و ۲۰ میلیارد تومانی در دی و بهمن ماه شد. در ادامه همین استراتژی قرار است بلیت‌های سینما دوباره گران شود و به رقم ۱۰۰ هزار تومان برسد. این تغییر قیمت با آنکه نتیجه منطقی بازار است اما پای مخاطب را از سینما بیرون می‌کشد. با این حال، سینمای ایران منتظر اکران نوروز است و می‌خواهد ببیند آیا فیلم‌های ۱۴۰۴، به اندازه ۱۰۰ هزار تومان بلیت می‌آرزند یا خیر. در این میان آنچه مشخص است، سینمای ایران برای رسیدن به رقم دو همت نیاز به یک فیلم دیگر داشت.

پس از آنکه سینمای ایران در آذر ماه با «هفتاد سی» آخرین تیر ترکش را رها کرد، عملاً دیگر فیلمی وجود نداشت که بخواهد در ادامه سال مخاطب را به خود جذب کند. فیلم‌های چون «پروین» هم نتوانستند در جدول فروش تغییری ایجاد کنند و حتی به جمع ۲۰ فیلم پرفروش هم نپیوست.

پدیده‌ها تنوع را ایجاد کردند

با آنکه تنها ۴ فیلم از میان ۲۰ فیلم حاضر در فجر امسال، غیرکمدی هستند اما رقم فروش ۳۰۵/۳۰۰/۳۰۴/۱۹۴ همین چهار فیلم نشان داد مخاطب غیر کمدی‌ها را هم می‌بیند، البته به شرطی که کیفیت لازم را ارائه دهند. البته در میان این چهار فیم حضور اثر تاریخی «مست عشق» هم به غیرکمدی‌ها کمک کرد و آمار فروششان را به‌صورت نجومی افزایش داد. مورد جالب توجه دیگر جدول ۱۴۰۳، حضور پررنگ آثار کودک و نوجوان است. ۴ اثر «شهر گربه‌ها»، «شنگول و منگول»، «باغ کیانوش» و «بیعی قهرمان» چهار اثری‌اند که در مجموع ۵۸۷/۶۶۶/۵۰۰/۱۲۶ فروش کرد و حدود ۹۱۵/۸۹۳/۲ بلیت فروختند. از طرف دیگر فروش قابل توجه انیمیشن هم مانند سال ۱۴۰۲ ادامه داشت. سال گذشته برخی حضور و فروش فوق‌العاده «پچه زرنگ» و «پسر دلفینی» را حاصل یک اتفاق می‌دیدند با این حال حضور «بیعی قهرمان» و «شنگول و منگول» در جدول فروش امسال نشان داد در چنین پرفروش‌های هر سال باید جایی را برای انیمیشن‌های ایرانی باز کرد، انیمیشن‌های که هم‌پا با جدول فروش‌های بین‌المللی جای خود را در میان آثار محبوب مخاطبان باز کرده‌اند.

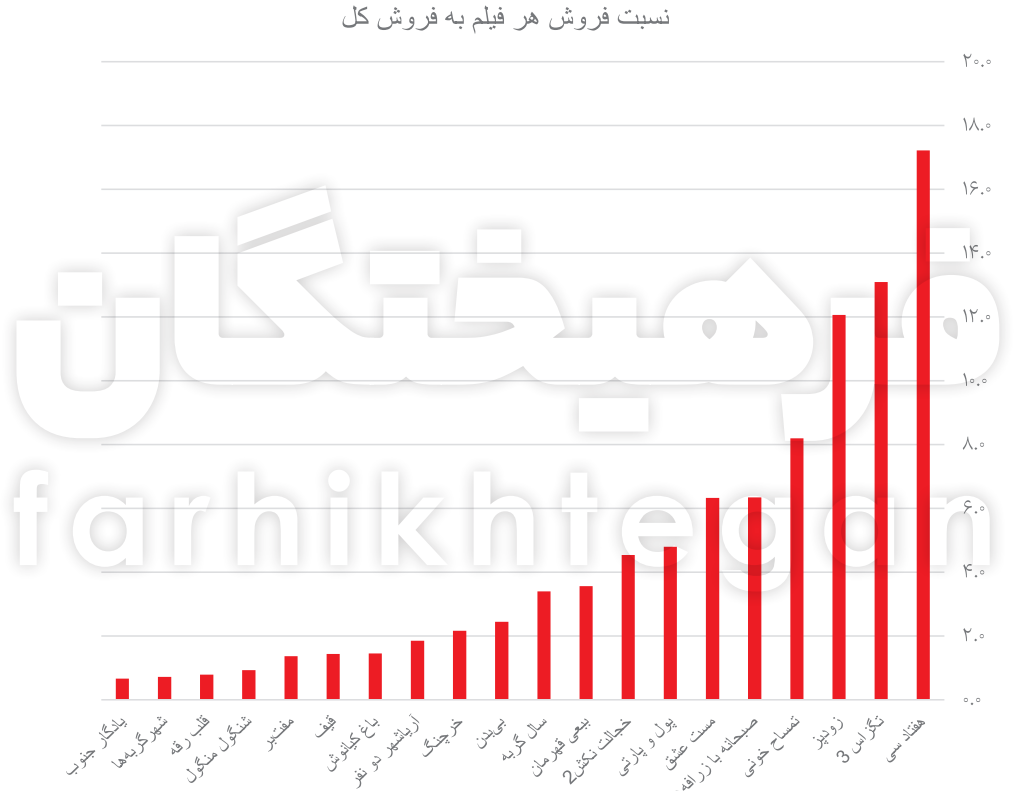
حضور چهار فیلم «تمساح خونی»، «صبحانه با زرافه‌ها»، «بیعی قهرمان»، «بساج کیانوش» و «قلب رقه» از فجر ۱۴۰۲ نمایندگان این جشنواره در جدول فروش ۱۴۰۳ هستند. رتبه چهارم، پنجم، نهم، چهاردهم و هجدهم رتبه‌های فیلم‌های فجر در جشنواره امسال است. فروش حدود

۲۵۰/۶۵۶/۲۱۹/۳۱۹ میلیارد تومان فروش برای این فیلم‌ها نشان می‌دهد جشنواره چهل‌ودوم عملکرد موفق‌ی در فجر امسال داشتند. در میان این فیلم‌ها «باغ کیانوش» با ایده‌ای متفاوت وارد جشنواره شد و به‌عنوان یک اثر فیلمی اولین متفاوت‌ترین پدیده فجر و جدول فروش امسال بود.

سانس‌ها در جدول فروش امسال متفاوت است

دیگر نیاز به استدلال و زیاده‌گویی نیست، سینمای ایران تمام و کمال در خدمت کمدی است با این حال مسیر باریکی از خلاقیات در فجر امسال وجود دارد که توانسته است مخاطبان را به خود جذب کنند. با توجه به وقایع سیاسی امسال و اتفاقات فروردین تا شهریورماه امسال نشان می‌دهد، مخاطب انتظارات متفاوت از سینما دارد و این مسئله با تنوع می‌تواند تا حدودی پوشش داده شود.

جدول فروش امسال و رونق سینما در سال ۱۴۰۳ با آنکه از نظر تعداد تماشاگر ۳۳ میلیونی سینما نسبت به افت مخاطبی که در چند سال گذشته پس از شیوع کرونا و حوادث اجتماعی و سیاسی تجربه شد، قابل توجه است اما هنوز فاصله زیادی با مخاطب ۸۰ و ۸۱ میلیونی سال‌های ۱۳۶۶ و ۱۳۶۹ دارد؛ آن هم در زمانی که جمعیت کشور با الان قابل مقایسه نبود. با این

۲۰ فیلم پرفروش ۱۴۰۳						
ردیف	نام فیلم	کارگردان	تهیه‌کننده	میزان فروش بلیت (به تومان)	تعداد بلیت	تعداد سالن
۱	هفتاد سی	بهرام افشاری	سید ابراهیم عامریان	۳۲۷,۵۵۷,۳۲۳,۰۰۰	۵,۶۲۰,۶۴۲	۷۴۴
۲	نگزاس ۳	سید مسعود اطیابی	سید ابراهیم عامریان	۲۴۹,۱۲۲,۱۴۳,۴۰۰	۴,۴۴۵,۰۱۷	۷۱۳
۳	زودیز	رامید جوان	منصور سهراب‌پور	۲۲۹,۴۴۲,۱۳۳,۵۰۰	۴,۰۶۲,۷۵۸	۷۵۳
۴	تمساح خونی	جواد عزتی	کامران حجازی	۱۵۵,۸۶۱,۹۴۹,۲۵۰	۲,۵۷۹,۵۷۳	۶۹۲
۵	صبحانه با زرافه‌ها	سروش صحت	سیدمصطفی احمدی	۱۲۰,۶۹۷,۰۸۸,۰۰۰	۱,۹۶۲,۷۲۸	۶۹۵
۶	مست عشق	حسن فتحی	مهران پرومند و حسن علیزاده	۱۲۰,۳۴۹,۳۲۰,۷۵۰	۲,۰۸۵,۳۸۵	۶۹۴
۷	پول و بارتی	سعید سهیلی	سعید سهیلی	۹۱,۲۰۱,۱۷۹,۰۰۰	۱,۶۸۵,۳۴۵	۶۹۰
۸	خیجالت نکش ۲	رضا مقصودی	سیدامیر پروین حسینی	۸۶,۲۶۱,۹۴۴,۲۰۰	۱,۵۷۸,۰۷۸	۶۳۰
۹	بیعی قهرمان	حسین صفارزادگان و میثم حسینی	محمدمهدی مشکوری	۶۷,۶۹۹,۱۲۴,۰۰۰	۱,۵۶۴,۵۹۲	۶۹۵
۱۰	سال گربه	مصطفی تقی‌زاده	سعید خانی	۶۴,۶۰۶,۵۹۰,۰۰۰	۱,۱۸۲,۷۹۰	۶۵۵
۱۱	ببیدن	مرتضی علیزاده	سیدمصطفی احمدی	۴۶,۵۳۹,۹۲۴,۰۰۰	۷۷۶,۵۱۸	۵۳۹
۱۲	خرچنگ	مصطفی شایسته	یاسر جعفری	۴۱,۱۴۰,۹۸۳,۵۰۰	۷۰۵,۹۰۵	۵۸۵
۱۳	آریاشهر دو نفر	حمید بهرامیان	آذر معاریان	۳۵,۱۸۶,۳۴۲,۵۰۰	۵۶۲,۷۷۳	۵۳۷
۱۴	باغ کیانوش	رضا کشاورز حداد	محمدجواد موحد	۲۷,۶۶۲,۳۸۸,۰۰۰	۷۰۹,۵۲۰	۵۴۷
۱۵	قیف	محسن امیریوسفی	سعید ملکان	۲۷,۲۸۸,۴۴۵,۱۰۰	۴۶۵,۴۷۵	۵۸۰
۱۶	مفت‌بر	عادل تبریزی	عبدالله علیخانی و محمدحسین فرح‌بخش	۲۶,۰۱۰,۵۱۸,۶۰۰	۴۶۶,۵۶۱	۵۶۸
۱۷	شنگول منگول	کیانوش دالوند و فرزاد دالوند	داریوش دالوند و سارا امامی	۱۷,۶۳۵,۶۳۹,۰۰۰	۳۴۱,۲۲۸	۵۳۶
۱۸	قلب رقه	خبرالله تقیانی‌پور	سعید پروینی	۱۴,۹۹۸,۲۳۱,۰۰۰	۳۰۶,۲۵۵	۴۳۳
۱۹	شهرگربه‌ها ۲	سیدجواد هاشمی	سیدجواد هاشمی	۱۳,۵۹۰,۵۱۶,۵۰۰	۲۷۸,۵۷۵	۵۱۰
۲۰	یادگار جنوب	پدرام پورامیری و حسین دوماری	مجتبی رشوند	۱۲,۵۴۲,۸۲۹,۵۵۰	۲۰۲,۶۶۳	۴۴۷

سینما هم دوست دارد لاکچری شود!

ایمان عظیمی

حبرنگار فرهنگ

بالاخره قیق بلیت سه‌رقمی سینما هم از بین رفت. اکنون مخاطبان سینمای ایران باید بتوانند کم‌کم به بلیت ۱۱۰ هزارتومانی هم مانند بسیاری از چیزهای دیگر -که زندگیشان را تحت‌الشعاع قرار داده- عادت کنند. اما افزایش قیمت بلیت سینماهای ممتاز از ۸۰ هزارتومان به ۱۱۰ هزارتومان چه تأثیری می‌تواند بر فروش فیلم‌ها داشته باشد؟ یا بهتر است سؤال خود را این‌گونه به‌سریع کم‌گران کردن بلیت سینماها چه افرادی را خوشحال می‌کند؟

سال‌هاست که قیمت بلیت سینماها تقریباً از اواسط ماه اسفند با افزایش مواجه می‌شود، آن هم بدون اینکه تأثیری بر روند بالا رفتن سطح کیفی آثار سینمایی ما داشته باشد. درواقع دستورالعمل بالا بردن قیمت بلیت در سینماهای «مدرن»، «ممتاز» و «درجه یک» درحالی‌که به‌صورت مستمر و بدون تغییر رخ می‌دهد که جز تک‌زائری شدن سینمای ایران

تورم اتفاق عجیبی نیست، اما نگاه به سوژه از جایی تعجب‌برانگیز می‌شود که سینمای ایران با وجود تبدیل نشدن به یک صنعت خودکفا و خصوصی همچنان به راهش ادامه می‌دهد و سسالن‌ها و سینماداران، شاهد تماشا‌های اکران تعداد قابل توجهی از فیلم در سال هستند. از طرف دیگر، کاهش ارزش پول ملی و افزایش شدید نرخ تورم طبیعتاً می‌بایست به کاهش چشمگیر تولید آثار بلند سینمایی و همین‌طور پایین آمدن هزینه‌ها منجر می‌شد، ولی نه‌تنها چنین نتیجه‌ای رقم نخورد، بلکه سینمای ایران اکنون چندسالی می‌شود که با حجم زیادی از آثار پرخرج مواجه است که حال نزار اقتصادی مملکت هیچ تأثیری بر این بخش نگذاشته است! فیلم‌ها و صاحبانشان چه فروش کنند و چه در اکران شکست بخورند به کار خود ادامه می‌دهند و فقط دستی ماورائی می‌تواند مانع ادامه حیات آن‌ها در این چرخه شود. به بیان دیگر، وقتی تغییری در روندها صورت نمی‌گیرد شکست یا رکورددار شدن آثار سینمایی در فصول مختلف اکران چندان محلی از اعراب ندارد. تعداد زیادی از آثار به نمایش درآمده در طول سال، سود خود

را پیش از رسیدن به مرحله اکران از «تولید» دشت می‌کنند و فروش یا عدم موفقیت در جریان اکران مطلقاً برایشان اهمیتی ندارد. پس بالا بردن قیمت بلیت جز خالی کردن جیب اقشار کم‌درآمد و مسدود کردن تنها امکان باقی‌مانده برای سرگرمی آن‌ها هیچ اثر دیگری ندارد. آثار منتسب به جریان ارگانی به‌همراه طیف وسیعی از فیلم‌های منتسب به ملودرام‌های اجتماعی یکی پس از دیگری ساخته می‌شوند و بدون اینکه بتوانند حتی هزینه ساخت خود را به دست آورند از چرخه خارج می‌شوند و باز هم به‌واسطه سرمایه‌های دولتی یا پول‌های مشکوک در جریان تولید قرار می‌گیرند! در این میان فقط بخش خصوصی به‌طور جدی آسیب می‌بیند و توی سرش می‌خورد، وگرنه فیلم‌های ارگانی و آناری که با پول‌های شانه‌دار روی پرده می‌آیند نیازی به محتوای جیب مخاطب بخت‌برگشته ندارند که گران و ارزان شدن بلیتشان «مسئله» پدید بیاورد. درنتیجه، بالا رفتن قیمت بلیت سینماها تنها یک نتیجه عینی و آتی در پی می‌آورد که آن نیز کنار هم ایستادن سینما با تئاتر و موسیقی کلا‌یی‌شده و لاکچری است!